

IN-CARE netwerk bijeenkomst

7 December 2022

Vrije Universiteit

Open Research Area NWO

<http://in-care.fk12.tu-dortmund.de/>

IN-CARE

INEQUALITY IN LONG-TERM CARE

Keio University
1858
CALAMVS
GLADIO
FORTIOR

technische universitat
dortmund

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Introductie

IN-CARE
INEQUALITY IN LONG-TERM CARE

- ▶ Doel van de bijeenkomst
- ▶ Informatie over het project
- ▶ Sociaal-economische ongelijkheid in zorg en welzijn
 - ▶ Resultaten uit het project
 - ▶ Discussie over Resultaten in het licht van de hervorming van de langdurige zorg
- ▶ Een blik op de toekomst
 - ▶ Beleid in 2022 en verder
 - ▶ Verwachtingen voor ongelijkheid, zorg en welzijn
- ▶ Plenaire afsluiting en napraten

Het onderzoeksmodel

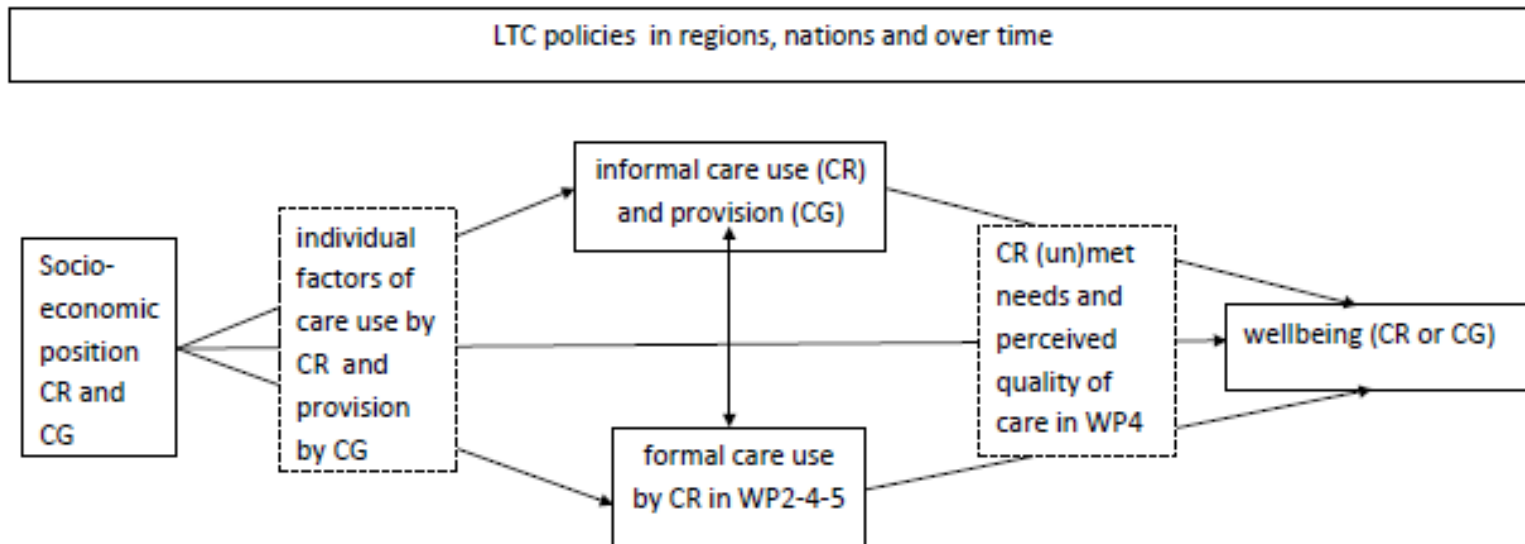

Figure 1 The conceptual model of the research program IN-CARE (CR = care recipient in WP2-4-5; CG = caregiver in WP3)

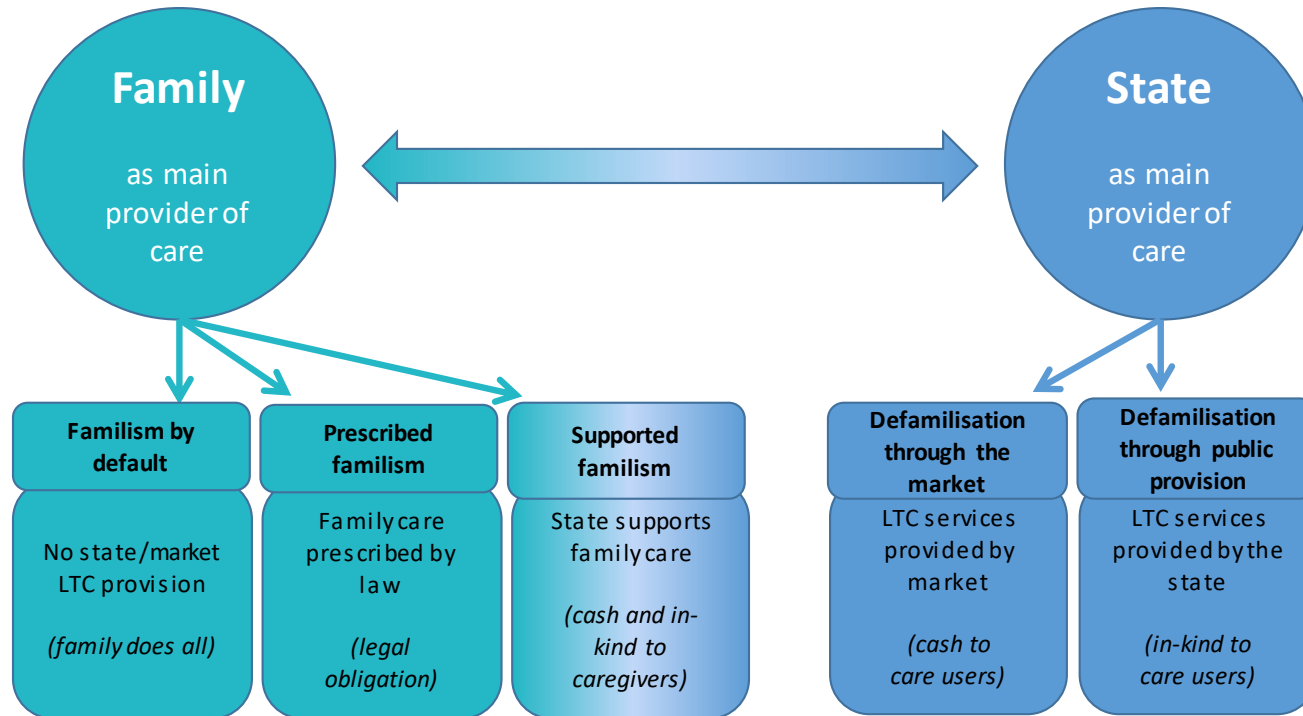
WP1 - macro level data base

WP2 / WP4 / WP5: zorggebruik en welbevinden van de zorggebruiker

WP3 / WP5: zorgverlening en welbevinden van de mantelzorger

WP4 - Zorggebruik in Nederland 1992-2019

Theoretical background: Saraceno's typology

Saraceno, C. (2016). Varieties of familialism: Comparing four southern European and East Asian welfare regimes. *Journal of European Social Policy*, 26(4): 314-326.

Verbakel et al (2022). Indicators of familialism and defamilialization in long-term care: A theoretical overview and introduction of macro-level indicators. *Journal of European Social Policy (epub)*

Team NL in IN-CARE

IN-CARE
INEQUALITY IN LONG-TERM CARE

- ▶ De Longitudinal Aging Study Amsterdam (1992 - 2024; met dank aan VWS)
- ▶ Sociaal-economische ongelijkheid in zorggebruik en welbevinden
- ▶ Individuele factoren - gezondheid, partner status, tevreden met zorg
- ▶ Aandacht voor (de)familisatie in zorgbeleid - macro indicator
 - ▶ Vergelijking van drie of meer perioden - bijv. 1998 -2008 - 2018
 - ▶ Beleid versus individu
 - ▶ Longitudinaal rond de 2015 hervorming
 - ▶ Belang van kwaliteit van de zorg voor welbevinden

IN-CARE
INEQUALITY IN LONG-TERM CARE

Vandaag: Maatschappelijke impact

- ▶ Wat zijn de bevindingen inzake sociaal-economische ongelijkheid in zorg en welbevinden in 1992-2019
- ▶ Welke beleidsmaatregelen (en de hervorming daarin) van de afgelopen jaren zouden verantwoordelijk kunnen zijn voor onze resultaten?
 - ▶ Maatregelen gericht op zorggebruiker
 - ▶ Maatregelen gericht op mantelzorgers
- ▶ Na de pauze:
- ▶ Blik op de toekomst

Presentatie Jens Abbing

Discussie nav resultaten

1. De sociaal-economische ongelijkheid in het gebruik van informele zorg neemt toe
 2. Ouderen met een hoge sociaal-economische status kiezen relatief vaak de route van de particulier betaalde zorg
 3. Als het budget voor publieke zorg afneemt, gebruiken met name de ouderen met lage sociaal-economische status minder publieke zorg thuis dan voorheen
 4. Tevreden zijn over de zorg die men krijgt, draagt bij aan een hoger psychisch welbevinden van de oudere in alle beleidscontexten
- ▶ Welke beleidsmaatregelen (en de hervorming daarin) van de afgelopen jaren zouden verantwoordelijk kunnen zijn voor onze resultaten?
- ▶ Maatregelen gericht op zorggebruiker
 - ▶ Maatregelen gericht op mantelzorgers

Blik op de toekomst- Beleid

- ▶ Het programma WOZO - naar het nieuwe normaal
 - ▶ Zelf als het kan; thuis als het kan; digitaal als het kan
 - ▶ Aanleiding: Toename in aantal kwetsbare ouderen thuis, kleiner potentieel aan mantelzorg, en krappe markt in de zorg
 - ▶ Belangrijke keuzes:
 - ▶ Lokale verbinding in de zorg
 - ▶ vergroten van zelfredzaamheid / voorbereiden op kwetsbaarheid
 - ▶ Beperkte hulpaanbod vooral richting meest kwetsbaren
 - ▶ 5 actielijnen - vitaal oud worden, sterke basiszorg, passende wlz zorg, wonen en zorg, arbeidsmarkt en innovatie

Stap verder naar familisatie

- ▶ Vergroten ondersteuning vanuit sociaal netwerk en de buurt - zelfredzaamheid, preventie, voorbereiding op afhankelijkheid
- ▶ Onderscheid Wlz in tehuis en thuis -> verdere scheiding wonen en zorg, en nieuwe wooninitiatieven (geclusterd wonen met Wlz zorg) - steeds meer en langer zorg thuis
- ▶ Innovatie technologie - ondersteuning van mantelzorgers
- ▶ Toename ongelijkheid door scheiding wonen en zorg? Wat doet de markt? Wat zijn de gevolgen voor kwaliteit van zorg? En voor de mantelzorger?

Kamerbrief over mantelzorg en informele zorg

- ▶ Supported familialism:
- ▶ Mantelzorg erkend in beleid, werk en samenleving
- ▶ Delen van de zorg in zorgnetwerken
- ▶ Individuele ondersteuning en versterking (respijtzorg, advies, praktische hulp)

- ▶ Consequenties voor ongelijkheid? Wat doet de markt?
Rol PGB bij respijtzorg?

Welke onderzoeksvragen roept dit op?

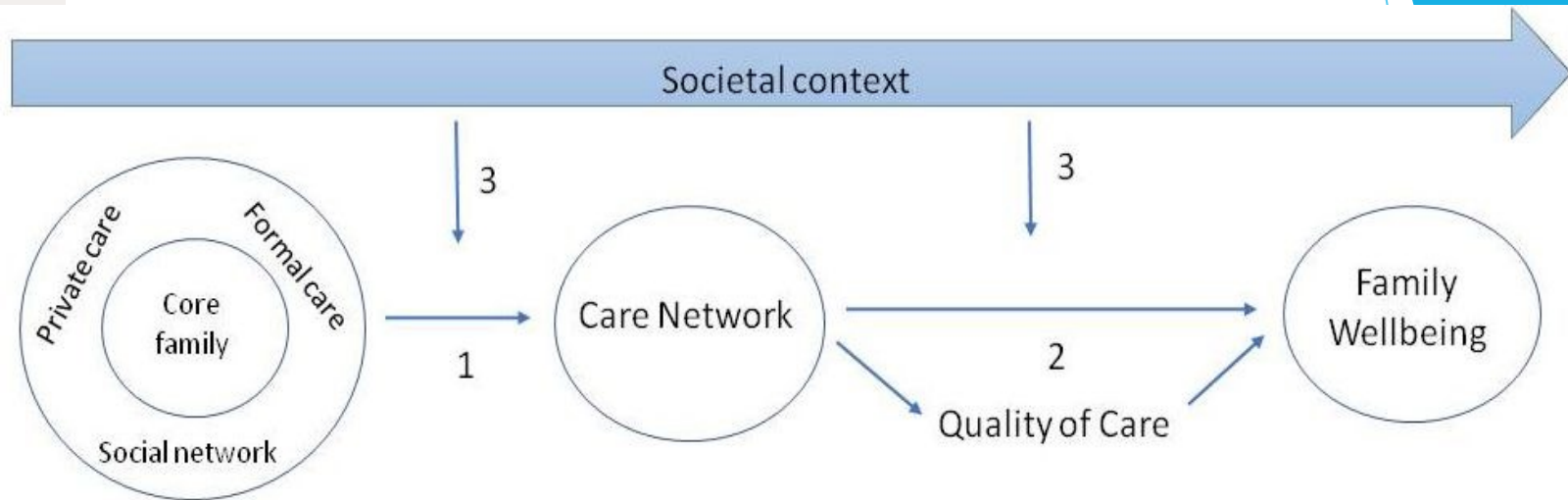

Figure 1 How core families turn into care networks (1) that contribute to wellbeing by providing high quality of care (2) in different time periods (3)

Dankzij NWO Open competitie - FAMCARE 2023-2025

Discussie

- ▶ Beleid zet in op langer thuis wonen met diverse vormen van hulp (basiszorg, wmo, wlz thuis) (de-familisatie) en ondersteuning van mantelzorg (supported familism)
- ▶ Wat is op basis van voorgenomen beleid en onze IN-CARE resultaten te verwachten inzake (meer) ongelijkheid in zorg en welbevinden in de nabije toekomst?
- ▶
- ▶ Welke onderzoeksvragen voor de toekomst levert dit op?